

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, TINERETULUI
ȘI SPORTULUI AL REPUBLICII MOLDOVA**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

FACULTATEA „Economie generală și Drept”

CATEDRA „Drept privat”

**Teze de an și de licență
la specialitatea *Drept***

Indicații metodice

Editura ASEM

Chișinău – 2006

Indicațiile metodice „*Teze de an și de licență la specialitatea Drept*” au fost discutate și aprobate la ședința **catedrei „Drept Privat”** (proces-verbal nr.5 din 12.12. 2005) și recomandate pentru editare de **Comisia metodică-științifică** a facultății „*Economie Generală și Drept*” (proces-verbal nr.1 din 06. 02.2006).

© Departamentul Editorial-Poligrafic al ASEM

CUPRINS

Introducere

I. Referatul, lucrarea de control și teza de an

- 1.1. Generalitățile
- 1.2. Etapele elaborării lucrărilor
- 1.3. Structura lucrărilor

II. Teza de licență

- 2.1. Dispozițiile generale
- 2.2. Cerințele față de teza de licență
- 2.3. Tematica tezelor de licență
- 2.4. Selectarea temei tezei de licență
- 2.5. Conducerea științifică a efectuării lucrării de licență
- 2.6. Structura și conținutul tezei de licență
- 2.7. Perfectarea tezei de licență
- 2.8. Avizul tezelor de licență
- 2.9. Susținerea tezelor de licență
- 2.10. Anexe:
 1. Cerere
 2. Planul calendaristic
 3. Foaia de titlu
 4. Model al planului unui referat
 5. Model al planului unei teze de an
 6. Model al planului unor teze de licență
 7. Prezentarea bibliografiei utilizate

INTRODUCERE

Elaborarea de către studenți a lucrărilor în scris (referate, lucrări de control, teze de an și teze de licență) reprezintă un proces de activitate științifică prin care sunt sistematizate rezultatele investigațiilor asupra unei probleme. În acest context, importanța acestei etape constă în faptul că cercetările științifice efectuate în anii învățământului universitar contribuie la formarea tinerilor specialiști de înaltă calificare.

Efectuarea și susținerea tezei de an și de licență are drept scop:

- demonstrarea cunoștințelor general-teoretice, speciale și a deprinderilor practice obținute pe parcursul anilor de studii;
- demonstrarea aptitudinilor pentru munca de cercetare;
- demonstrarea capacităților studenților pentru activitatea de investigație și analitică, de generalizare, de deducere a concluziilor și formularea lor adecvată;
- demonstrarea capacităților și deprinderilor în privința colectării, sistematizării și a analizei materialului empiric, folosirii metodelor eficiente și a tehnicilor de investigații, utilizării tehnicii de calcul;
- demonstrarea cunoașterii literaturii de specialitate, a bazei normative și a deprinderilor de a utiliza în propria activitate ulterioară ca specialist.

Lucrarea dată înglobează două părți. Prima parte – „Referatul, lucrarea de control și teza de an” – are menirea de a pregăti studenții să efectueze o investigație științifică în etapa finală a procesului de studii, a tezei de licență. A doua parte – „Teza de licență” – servește drept bază pentru conferirea absolventului calificării de specialist cu studii superioare universitare juridice (cu înmânarea diplomei de licență) de către Comisia pentru examenul de licență.

Prezentele îndrumări metodice, elaborate în corespundere cu cerințele actuale față de realizarea lucrărilor scrise, sunt recomandate studenților și cadrelor didactice de la Academia de Studii Economice din Moldova de către Catedra **Drept Public**. În vederea perfectării indicațiilor metodice, s-a luat în considerare experiența acumulată de cadrele didactice din cadrul ASEM, precum și de Instituțiile de învățământ superior din țara noastră și de peste hotare.

I. REFERATUL, LUCRAREA DE CONTROL ȘI TEZA DE AN

1.1. Generalitățile

Scrierea unui referat, a unei lucrări de control, sau a unei teze de an constituie un proces de creație prin care se fac cunoscute rezultatele unei cercetări. Aceste forme de activitate științifică solicită din partea studenților un efort considerabil. În cazul dat, ei urmează să cunoască mai profund materia teoretică privitoare la problema supusă investigației.

Referatul la disciplinele juridice reprezintă o lucrare scrisă de sine stătător de către student pe o temă bine condiționată. Orice referat este pregătit sub conducerea profesorului catedrei, în baza monografiilor și articolelor de specialitate, studierii legilor concrete, actelor normative, creștomatiilor, culegerilor de documente și de articole, materialelor din presa periodică etc.

Munca asupra referatului este una dintre cele mai importante modalități de însușire teoretico-cognitivă și prezentare practică a unei probleme. În cadrul pregătirii referatelor se formează deprinderi de a lucra individual și de a aborda o problemă științifică, făcând apel la sursele bibliografice, la documentele și actele normative etc. Referatele prezentate la orele de seminar sau la conferințe constituie o primă experiență științifică pentru un viitor specialist în jurisprudență.

În timpul studierii cursurilor practice trebuie ca fiecare student să elaboreze câte un referat în fiecare semestru și să-l prezinte în termenul stabilit de cadrul didactic. Subiectele referatelor se repartizează studenților, de regulă, pe principiu benevol, la începutul studierii cursului. În cazul în care referatul s-a bucurat de apreciere la lecțiile practice, profesorul poate să-l recomande pentru o prezentare ulterioară la conferința studențească la facultate sau universitară.

Prin caracterul său, referatul este un studiu de sine stătător, care fundamentează o problemă teoretică și se bazează pe actele normative și literatura recomandată. În referat tema va fi dezvoltată multilateral, logic, succesiv, vor fi expuse subiectele planului. Nu se admite copierea mecanică a fragmentelor din lucrările recomandate. Volumul referatelor prezentate la seminare este de 10-15 pagini scrise de mână ori de 5-7 pagini culese la computer. Referatele pentru concurs vor fi de 25-45 pagini culese.

Structura tradițională a unui lucrări scrise studențești este următoarea: introducere, conținut și încheiere.

Introducerea constituie o explicare a titlului lucrării și trebuie să reflecte actualitatea temei abordate, gradul de cercetare în literatura științifică, scopul, obiectivele, metodele și direcțiile de cercetare. Se menționează, de asemenea, gradul de actualitate, importanța științifică și practică a lucrării, se indică obiectul investigației și baza empirică de cercetare.

Conținutul este divizat în mai multe puncte de reper sau capitole cu subcapitole. Primul punct, de regulă, are un caracter teoretic, al cărui scop rezidă în dezvoltarea esenței obiectului de investigație. Capitolele (*subcapitolele*) ce urmează detaliază subiectul cercetării.

Încheierea – în cadrul acesteia – ultimei părți – studentul generalizează rezultatele investigației, evidențiază concluziile la tema cercetată, formulează recomandările și propunerile pentru implementarea sau utilizarea lor în procesul de studii, în cadrul investigațiilor științifice ulterioare sau în cele practice.

Expunerea materialului urmează a fi consecventă și maximum de clară, cu concluzii laconice la fiecare compartiment și cu respectarea canoanelor limbii literare. Citatele utilizate trebuie să fie exacte, cifrele – să fie prezentate comparativ. Se recomandă folosirea materialului ilustrativ. În timpul pregătirii lucrării este necesar ca, în baza materialului documentar (*izvoarelor*) studiat, să se facă (pe fișe aparte) însemnări, însoțite de trimiterile respective la izvoare. Însemnările efectuate vor fi sistematizate într-o consecutivitate logică, în conformitate cu planul desfășurat al lucrării. Concomitent, se va determina unde și care scheme, diagrame, alte materiale ilustrative vor fi plasate.

Scrierea corectă a aparatului științific este, de asemenea, importantă la pregătirea lucrărilor scrise. Datele bibliografice și citările se completează în conformitate cu *Standardele naționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare*. Citările și datele statistice trebuie să corespundă exact cu referințele bibliografice ale documentului identificat. *Listele de referințe*

bibliografice, situate la sfârșitul lucrării, sunt prezentate într-o succesiune numerică corespunzătoare ordinii citărilor în text, sau în ordinea alfabetică a primului element. În referința bibliografică se indică: numele și prenumele autorului, titlul cărții sau al articolului, locul și anul ediției, numărul de pagini.

Prezentarea listei de referințe bibliografice se face în următoarea consecutivitate: 1. Legi și acte normative; 2. Manuale, monografii, cărți, broșuri; 3. Publicații științifice, articole din presa periodică și site-uri Internet; 4. Materiale de statistică și din conturile de arhive (anexa 7).

În cadrul seminarului referatul se prezintă timp de 8-10 minute. După aceasta urmează discuția cu participarea colegilor din grupă. Discuția va fi activă dacă se vor desemna și pregăti referenți din timp. Aceștia vor studia profund problema și vor fi atenți la expunerea conținutului. În timpul prezentării referatului studentul trebuie:

- să dea dovadă de cunoașterea profundă a limbii literare;
- să posede o înaltă cultură a vorbirii;
- să manifeste expresivitate și o bună cunoaștere a materiei;
- să fie explicit și atent la întrebările adresate din partea audienței;
- să se îngrijească de aspectul estetic exterior;
- să demonstreze o bună ținută în fața auditoriului;
- să stabilească un contact armonios și creativ cu colegii.

După prezentarea referatului și încheierea discuției, cadrul didactic efectuează o generalizare, evaluând calitatea muncii realizate de autor și participarea studenților la discuții.

Lucrarea de control este prima lucrare cu caracter științific elaborată de un student ce practică forma de studii cu frecvență redusă. Prin caracteristicile sale, lucrarea de control are tangențe cu referatul.

Teza de an este a doua lucrare științifică executată în baza cunoștințelor și a capacităților acumulate de student în perioada studiilor unui an academic. Cunoștințele teoretice și practice, obținute la orele de curs și de seminar, vin să-l ajute pe student să abordeze mai lesne, dar profund, tema de studiu. La elaborarea tezei de an se va analiza istoriografia problemei, se vor aplica metodele de cercetare cunoscute, se va folosi mai pe larg izvoarele scrise.

1.2. Etapele elaborării lucrărilor:

1. Determinarea problemei de cercetare și precizarea titlului.
2. Selectarea materialului teoretic și faptic:
 - a) identificarea și consultarea surselor bibliografice;
 - b) consemnarea autorului, indicilor bibliografici, paginilor și a tuturor celor considerate utile pentru regăsirea mai operativă a sursei solicitate.
3. Elaborarea planului și discutarea lui cu **conducătorul științific**.
4. Scrierea primei versiuni și discutarea manuscrisului cu conducătorul științific.
5. Prelucrarea observațiilor și sugestiilor, transcrierea textului pentru discutarea din nou a manuscrisului cu conducătorul științific sau prezentarea versiunii a doua ca versiune finală.

1.3. Structura lucrărilor:

1. **Foaia de titlu** a lucrării (anexa 3) cuprinde următoarele denumiri:
 - a) instituția de învățământ;
 - b) catedra la care a fost realizată;
 - c) autorul ei (*numele și prenumele studentului, specialitatea – grupa*);
 - d) titlul lucrării (*de referat, control sau de teză de an*);
 - e) conducătorul științific (*numele și prenumele, gradul didactic și titlul științific*);
 - f) localitatea și anul.
2. **Planul** se plasează după foaia de titlu (anexele 4-5).
3. **Introducerea** constituie o explicație a titlului lucrării și reflectă actualitatea temei alese, gradul de cercetare a acestei teme în literatura științifică, scopul, obiectivele și direcțiile de cercetare. Se menționează, de asemenea, gradul de inovație, însemnătatea științifică și

- practică; se indică obiectul investigației și baza empirică de cercetare.
4. Conținutul este divizat în puncte de reper – pentru lucrarea de control și în capitole și subcapitole – pentru teze. Primul capitol al tezei are, de regulă, un caracter teoretic, al cărui scop îl constituie dezvăluirea esenței obiectului de investigație. Capitolele ce urmează detaliază subiectul cercetării.
 5. *Încheierea* – în cadrul ei studentul generalizează principalele idei rezultate din investigația sa ori concluziile autorului tezei, formulează recomandările și propunerile pentru implementarea și/sau utilizarea lor în procesul de studii, în cadrul investigațiilor științifice sau în practică.
 6. *Notele ori aparatul științific* sunt obligatorii pentru tezele de an. De obicei, ele pot fi plasate fie în subsolul paginii, fie la sfârșitul capitolului. Ele atestă folosirea unui spectru larg de studii, articole sau izvoare, studiate de student în timpul elaborării lucrării.
 7. *Bibliografia* reprezintă o listă a lucrărilor utilizate, sistematizate conform cerințelor necesare.
 8. *Anexele* pot include tabele, diagrame, scheme, figuri, fotografii etc.

Cerințele față de prezentarea bibliografiei și a aspectelor grafice în cadrul referatelor, lucrărilor de control și tezelor de an sunt aceleași ca și la teza de licență (2.7)

II. TEZA DE LICENȚĂ

2.1. Dispozițiile generale

Teza de licență reprezintă o lucrare științifică de sinteză executată în baza cunoștințelor și capacităților acumulate de student în procesul de instruire în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova. Fiind o etapă de finalizare a studiului disciplinelor fundamentale, de cultură generală, social-umaniste și de specializare, lucrarea de licență prezintă o investigație științifică de sine stătătoare, finalizată, ce conține elemente inovatoare cu valoare practică. Executarea lucrării de licență, sub conducerea unui conducător științific, constă în: evidențierea cunoștințelor teoretice și practice, căpătate de studenți în timpul studiilor; aprofundarea și consolidarea acestor cunoștințe; manifestarea priceperii utilizării deprinderilor și cunoștințelor obținute în activitatea practică.

Efectuând lucrarea de licență, studentul trebuie să studieze minuțios literatura științifică specială și generală, actele normative juridice, instrucțiunile și regulamentele, să analizeze profund și să sintetizeze materialul acumulat în timpul practicii de producție și de licență. În baza acestora se elaborează propuneri concrete și recomandări pe tema investigată.

În cadrul elaborării lucrării de licență, studentul trebuie să se bazeze pe situația juridică și economică, creată, la moment, în țară, să pătrundă profund în problemele perioadei de tranziție la relațiile de piață, să-și imagineze distinct rolul și încadrarea sa în soluționarea sarcinilor respective ale dreptului economic în relațiile de afaceri, în management, finanțe și credit, tehnologii informaționale, în economia națională, în general.

Conținutul tezei de licență și susținerea ei trebuie să demonstreze volumul de cunoștințe și gradul de studiere a programelor analitice, abilitățile cognitive și profesionale, capacitățile de dezvoltare personală, atitudinile:

- Capacitatea absolventului de a analiza, investiga și activa practic conform specialității;
- Nivelul de pregătire general-teoretic și special al absolventului;
- Gradul de disponibilitate și posedare a cunoștințelor în dreptul civil, financiar și fiscal, al muncii, penal, procesual; în criminalistică, criminologie, istoria și teoria statului și dreptului, bazelor economiei, economiei întreprinderii, bazelor managementului și marketingului, finanțelor și creditului, tehnologiilor informaționale, perceperea utilizării monografiilor și literaturii de specialitate, precum și a actelor normative în activitatea sa;
- Dibăcia absolventului de a acumula, sistematiza și analiza materialul empiric; de a aplica metode eficiente de analiză și sinteză; de a utiliza calculatoarele, tehnica de calcul etc.

În consecință, lucrarea de licență trebuie să reflecte capacitatea absolventului de a cerceta independent tema selectată și, în mod concludent, a argumenta tezele teoretice înaintate și recomandările practice.

Lucrarea de licență prezintă gradul superior al activității studentului în studii, investigații, precum și analitico-practic. Ea conține reflexia concentrată a pregătirii profesionale a studentului, de asemenea, aptitudinea spre investigație, iscusința generalizării, luarea și adoptarea deciziilor practice etc.

2.2. Cerințele față de teza de licență

Lucrarea de licență trebuie să reflecte:

- Nivelul teoretic superior, bazat pe studiul aprofundat al teoriilor contemporane economice și juridice, descoperirea și descrierea esenței social-economice a fenomenului în studiu, expunerea poziției proprii a autorului asupra cauzelor teoretice în litigiu;
- Corelația incontestabilă a tezelor teoretice examinate cu materia factologică, utilizată în teză;
- Capacitatea absolventului de a utiliza metodologia și metodele contemporane de investigație în economie și drept; programarea matematică; modelarea economico-matematică; teoria informației; dreptul economic, muncii și financiar; statistica generală și penală; analiza economico-financiară, precum și a experienței naționale și mondiale etc.
- Posedarea de către licențiat a tehnicii electronice de calcul contemporane;

- Independența autorului în efectuarea lucrării de licență, formularea distinctă a gândurilor, ideilor, expunerea logică a materiei, argumentarea clară a concluziilor și recomandărilor.

Concluziile și ofertele din lucrarea de licență trebuie să prezinte importanță practică pentru instituțiile juridice, întreprinderi, firme, organizații, burse.

2.3. Tematica tezelor de licență

Lista temelor lucrărilor de licență se elaborează de către conducătorii științifici și se aprobă în cadrul catedrei. Conducătorul științific aduce la cunoștință exemple de teme de licență efectuate în anii precedenți.

Temele lucrărilor de licență trebuie să fie actuale și să exprime cerințele activității practice, să fie adresate soluționării unei probleme concrete. Ele trebuie să corespundă nivelului acelei posturi și subdiviziuni, pentru care, conform standardului academic și profesional, specialistului cu studii superioare universitare juridice se desenează absolvenții noștri. Ca regulă, aceștia sunt specialiști în jurisprudență de categorii superioare în instituțiile de drept, la fel, în secțiile juridice și economice din întreprinderi și firme. Aprecierea practică a temei va fi obținută dacă lucrarea va fi inclusă în baza activității de dirijare juridică, economică, de marketing a organizației sau instituției respective, și rezultatele ei vor fi evidențiate în elaborarea analizelor juridice și economice. Concluziile din lucrarea de licență vor fi incluse în raporturile analitice, iar recomandările – în deciziile juridice și manageriale de perfecționare a activității unității.

Spre regret, în ultimii ani, se constată studierea temelor și problemelor macroeconomice, care se află în componența organelor superioare de stat. În consecință, lucrările de licență au un caracter superficial, sunt lipsite de conținut, deseori, nu au nici o valoare practică.

2.4. Selectarea temei tezei de licență

Reușita lucrării de licență, în mare parte, se predetermină de selectarea temei. În octombrie conducătorii științifici, catedra anunță temele tezelor de licență. În decursul lunii noiembrie studenții de sine stătător selectează tema lucrării de licență. Temele tezelor de licență se selectează de către studenți, ținând cont de experiența de lucru personală, având în vedere interesele științifice și înclinațiile personale, ca prelungire a cercetării temelor referatelor, tezelor anuale, de asemenea, actualitatea și importanța temei.

În decembrie, după inițiativa studentului, se finalizează coordonarea temei cu conducătorul științific și până la 15 decembrie se prezintă cererea la catedră pentru întărirea temei (anexa 1).

Confirmarea temelor și conducătorilor științifici se efectuează printr-o decizie a catedrei în decursul lunii ianuarie și se notează în procesul verbal respectiv al ședinței catedrei. Tema tezei de licență poate fi modificată după adoptarea ei numai conform deciziei catedrei în acord cu conducătorul științific.

2.5. Conducerea științifică a efectuării lucrării de licență

Catedra aprobă pentru fiecare student un conducător științific al tezei de licență, în cazurile necesare se desemnează și un consultant. Conducătorii științifici sunt numiți din rândurile profesorilor catedrei, specialiști de calificare înaltă din alte instituții de învățământ superior, instituții comercial-bancare, burse, întreprinderi și organizații; consultanții – profesori de la alte catedre ale Academiei de Studii Economice din Moldova și din alte instituții superioare de învățământ, specialiști de la întreprinderi și instituții juridice, bancare, burse.

Datele inițiale referitoare la teza de licență (conținutul, structura, termenele efectuării diferitelor compartimente) se apreciază de conducător în comun cu studentul. În concordanță cu conducătorul științific studentul prezintă acestuia proiectul planului tezei de licență și planul calendaristic. Acestea sunt aprobate de șeful catedrei (anexa 2). Periodic, mersul lucrului asupra tezei de licență este discutat la ședințele catedrei.

2.6. Structura și conținutul tezei de licență

Teza de licență la specializarea Drept Economic trebuie să includă două compartimente de

investigație: juridic și economic.

Se recomandă următoarea structură a tezei de licență:

- Cuprins;
- Introducere;
- Două sau trei capitole cu paragrafe;
- Încheiere (concluzii și propuneri);
- Bibliografie;
- Anexe.

În anexa 6 se propun câteva variante ale posibilelor structuri ale tezelor de licență.

Cuprinsul (numit și sumar, tablă de materii) se întocmește numai după stabilirea titlului lucrării (de comun acord cu conducătorul științific) și se plasează la începutul tezei (după foaia de titlu). Planul (cuprinsul lucrării) trebuie să reflecte ideile (tezele, postulatele) principale ce urmează a fi dezvoltate într-o succesiune logică, unitară și să asigure o bună repartitie a materialului pe capitole (părți, compartimente). De aceea, materialul pregătit anterior se separă în capitole, paragrafe și subparagrafe, stabilindu-se titlurile, subtitlurile și numerotarea acestora.

În *introducere* se argumentează actualitatea temei și importanța ei, se formulează scopul, sarcinile și direcțiile esențiale ale investigației, se indică obiectul investigației, se apreciază inovația și importanța practică a lucrării, dedicată informării prealabile cu conținutul ei. Licențiatul va trebuie să facă o analiză amplă a surselor folosite. Misiunea este nu de a reda conținutul surselor, ci de a evidenția deosebirile lor, care determină caracterul de a le folosi, de arătat cum este dotată tema dată cu surse ce vor da posibilitatea de a elabora problema înaintată în teza de licență. *Introducerea va conține următoarele compartimente:*

1. Actualitatea cercetării și gradul de investigație a problemei;
2. Scopul și sarcinile cercetării;
3. Suportul metodologic și teoretico-științific al cercetării;
4. Inovația și originalitatea științifică a lucrării;
5. Volumul și structura temei.

După introducere urmează partea principală a tezei de licență și este divizată în capitole (compartimente).

Capitolul I al lucrării este teoretic și are ca scop de a descoperi esența relațiilor juridice și economico-sociale, care prezintă, prin sine, obiectul investigației. Aici obiectul cercetării poate fi reflectat în aspect istoric. Conținutul acestui capitol permite de a aprecia cunoașterea de către autor a surselor științifice în problemele economice și juridice, capacitatea mentalității critice de a evidenția problemele esențiale, la moment, a compara diferite puncte de vedere asupra cauzelor în studiu.

În capitolele II și III în baza tezelor principale, expuse în capitolul I, se analizează și se generalizează activitatea organizației sau instituției în privința economico-juridică. Pentru aceasta se utilizează materialele acumulate în perioada practicii de producție și de licență, literaturii de specialitate și alte surse.

În compartimentul analitic se analizează minuțios activitatea obiectului cercetării, în baza studierii influenței factorilor respectivi, a practicii naționale și internaționale; se apreciază căile concrete și reale, procedeele perfecționării activității organizațiilor (unităților).

Pentru a evidenția aportul personal al studentului la investigarea problemei respective, este necesar să se țină cont de câteva principii în elaborarea capitolelor:

- 1) divizarea părții de fond (a conținutului propriu-zis) a tezei trebuie să fie suficient de detaliată pentru a oferi o viziune logică, coerentă a lucrării date și a permite regăsirea rapidă a elementelor acesteia;
- 2) expunerea materialului se face gradat, de la cunoscut spre necunoscut, de la general spre particular;
- 3) în procesul cercetării se vor omite detaliile nesemnificative, deoarece dorința de a fi prea explicit poate conduce la pierderea clarității, la schimbarea accentului spre aspecte

neesențiale și, în cele din urmă, la aprecierea negativă a tezei de an sau a tezei de licență.

Așadar, studentul va trata concret în capitolele preconizate fiecare problemă abordată, fiecare subiect aparte; va elucida comparativ opiniile expuse în literatura de specialitate la problema vizată; va realiza obiectivele înaintate; va expune rezultatele obținute, pozițiile personale și va formula concluziile, recomandările și opiniile proprii (după fiecare capitol se recomandă să se deducă o concluzie din unu-două alineate scurte).

Încheierea trebuie să conțină: o generalizare scurtă și clară a rezultatelor obținute în lucrare; recomandări și propuneri pentru utilizarea practică. Concluziile autorului la fiecare capitol al lucrării vor sta la baza elaborării celor expuse în încheierea tezei.

Datele *bibliografice și citările* se perfectează în conformitate cu standardele naționale și internaționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare. În listele de referințe bibliografice, situate la sfârșitul textului tezei, referințele sunt prezentate într-o *succesiune numerică, corespunzătoare ordinii citărilor în text, sau în ordinea alfabetică a primului element*. Citarea, forma scurtă a referinței inserată în text între paranteze pătrate – [1.1.], permite identificarea publicației din care s-a extras citatul sau ideea comentată etc. și indicarea localității în cadrul publicației sursei. Citarea trebuie să conțină suficiente elemente care să asigure corespondența exactă între citare și referința bibliografică a documentului identificat. Numerele, prezentate sub formă de indici între paranteze pătrate, inserate în text, trimit la document în ordinea în care ele sunt citate pentru prima dată. Citările următoare primesc același număr ca și prima citare [I.1]. Dacă sunt citate numai anumite părți ale unui document, după numărul respectiv poate fi dată și paginația, de exemplu [1.5, p. 34].

Anexele (tabele, diagrame, scheme, hărți, planșe, grafice, figuri, fotografii etc.) însoțesc teza de licență, când informațiile conținute în diverse materiale ilustrative înlesnesc înțelegerea ideilor principale ale lucrării. Se recomandă ca tabelele, diagramele și alt material ilustrativ să fie numerotate, însoțite de titluri și plasate la sfârșitul tezei de licență cu anexe (în cuprinsul lucrării ele se prezintă după bibliografie).

2.7. Perfectarea tezei de licență

În scopul garantării oportunității efectuării lucrărilor de licență și calitatea lor înaltă catedra adoptă un plan calendaristic individual de executare a lucrării, în care se fixează termenele executării diferitelor etape și data prezentării lucrării la catedră (anexa 2). Fiecare licențiat în prealabil coordonează planul calendaristic cu conducătorul științific, care controlează executarea planului.

Catedra, după necesitate, precaută mersul îndeplinirii lucrărilor de licență la ședințele sale.

Executarea tezei de licență include etapele următoare:

- a) selectarea de către student a temei tezei de licență, întărirea ei și a conducătorului științific la catedră;
- b) alcătuirea planului lucrării de licență și coordonarea lui cu conducătorul științific;
- c) întărirea planului calendaristic de executare a lucrării de licență;
- d) acumularea și studierea literaturii conform temei tezei de licență;
- e) studierea obiectului investigației;
- f) acumularea materialului factologic, prelucrarea și analiza lui;
- g) prezentarea compartimentelor aparte conducătorului științific, perfecționarea lor conform observațiilor primite;
- h) realizarea lucrării de licență conform cerințelor, prezentarea și susținerea ei la catedră;
- i) efectuarea avizului conducătorului științific asupra lucrării de licență;
- j) luarea cunoștinței de către student cu avizul, pregătirea raportului și materialului ilustrativ (tabelor, graficelor etc.) pentru susținerea tezei de licență;
- k) susținerea tezei de licență în fața Comisiei pentru examenul de licență.

Studentul care nu respectă planul calendaristic individual de realizare a lucrării este obligat de a prezenta conducătorului științific lămurirea cauzelor respective. În caz de necesitate, conducătorul științific înaintează la ședința catedrei cauza neexecutării de către student a practicii de licență și a

lucrului asupra tezei de licență.

Cu scopul ușurării activității de acumulare a informației respective pentru teză, catedra, în cazuri necesare, trimite demers în scris în organizațiile respective în care roagă a permite studentului acumularea informației pentru teza de licență.

Volumul aproximativ al unei teze de licență este de 3 coli de tipar (70-80 pagini). Bibliografia și anexele nu se iau în considerație în volumul lucrării.

Lucrarea de licență conține o adnotare (până la o pagină) într-o limbă modernă. Teza de licență se prezintă copertată. Lucrarea se leagă și se prezintă într-o mapă bibliografică cu foile fixate, pe a cărei copertă este reproducă foaia de titlu.

Foaia de titlu a tezei de licență include următoarele denumiri: instituția de învățământ, catedra la care a fost realizată teza, autorul ei (numele și prenumele studentului, grupa, învățământul cu frecvență la zi (cu frecvență redusă), titlul lucrării, conducătorul științific (numele și prenumele, titlul didactic și științific, funcția didactică), localitatea (orașul) și anul (anexa 3).

Textul tezei de licență se culege la computer, se imprimă pe hârtie albă de format A4 (210x297mm). O pagină de text a lucrării va avea 28-30 de rânduri, iar fiecare rând – 60-70 semne, inclusiv spațiul dintre cuvinte și cu o distanță între rânduri de 1,5 intervale.

Paginile lucrării de licență au câmp liber: din stânga – 30 mm, din dreapta – 10 mm, de sus – 30 mm, de jos – 20 mm.

Toate foile lucrării, inclusiv ilustrațiile și anexele, se numerotează cu cifre arabe în partea de sus a paginii, în centru între liniuțe (- 4 -), sau fără liniuțe, în colțul drept, începând de la foaia de titlu și terminând cu ultima foaie fără emiteri, repetări sau numerotări de tipul 10a, 10c etc. Drept prima pagină se consideră foaia de titlu, dar ea nu este marcată cu cifra 1. Paginarea începe cu prima pagină ce conține text. Ea este, de regulă, pagina având imprimat cuprinsul sau introducerea.

La numerotarea capitolelor sunt folosite cifre arabe sau romane, iar la numerotarea subcapitolelor (paragrafelor) – cu cele arabe. Numărul paragrafului constă din numărul capitolului și al paragrafului propriu-zis, despărțite cu punct. De exemplu: 1.3 (capitolul 1, paragraful 3).

Figurile, graficele, schemele se numerotează cu cifre arabe în limitele capitolului și paragrafului, cu excepția figurilor, graficilor, schemelor etc. din anexe. Numărul figurilor, graficelor, schemelor etc. constă din numărul capitolului, numărul paragrafului și numărul de rând al acestora, despărțite cu punct, de exemplu, figura 2.1.3 (figura 3, paragraful 1, capitolul 2). Numărul figurii și denumirea ei se scriu sub figură. Tabelele se numerotează consecutiv cu cifre arabe în limita capitolului și paragrafului în colțul drept de sus, deasupra denumirii tabelului (numărul capitolului, paragrafului și numărul tabelului, despărțite prin punct: tabelul 3.2.4). În caz de necesitate, pentru a trece pe pagina următoare o parte din tabel se scrie „continuarea tabelului...” și numărul lui.

Tabelele și figurile ... trebuie aranjate numai după ce au fost numite în text. Dacă la ele se referă din nou, atunci se scriu numerele în paranteze rotunde.

Formulele, dacă sunt mai mult de două, se numerotează cu cifre arabe în limitele capitolelor și paragrafelor. Numărul formulei constă din numărul capitolului, numărul paragrafului și numărul de rând despărțit de punct. Numărul se scrie în partea dreaptă a paginii la nivelul formulei în paranteze rotunde. De exemplu: (2.1.3) – formula trei din paragraful unu al capitolului doi.

Anexele sunt părți componente ale tezei de licență. Fiecare anexă se va începe pe o pagină nouă cu cuvântul anexă, tipărit în colțul drept de sus al foii. Fiecare anexă are denumirea sa.

Dacă lucrarea conține câteva anexe ele se numerotează cu cifre arabe, de exemplu: anexa I. Textul fiecărei anexe, în caz de necesitate, se împarte în capitole și puncte, numerotate cu cifre arabe, în limitele fiecărei anexe, înaintea cărora se scrie litera „A”. De exemplu: A. 2.1.3 – punctul trei al paragrafului întâi, anexa a doua.

Schemele, tabelele, graficele, figurile, formulele incluse în anexe se numerotează în limitele fiecărei anexe. De exemplu: „Figura A.2.1”.

În anexe pot fi incluse materiale, care îmbogățesc conținutul esențial al lucrării de licență, ca dovezi intermediare, calcule matematice, formule, tabele cu date statistice suplimentare, procese verbale, acte de investigații, măsurări, verificări, îndrumări metodice, descrieri ale algoritmilor și programelor de rezolvare a problemelor cu calculatoare electronice, elaborate în decursul

investigațiilor, figuri, scheme, grafice, acte de introducere în practică a rezultatelor investigațiilor și alte materiale.

Alcătuind bibliografia trebuie de respectat regulile ortografice și punctuația conform Standardelor naționale ale Republicii Moldova. Referințele trebuie să includă următoarele elemente necesare pentru identificarea documentului:

1. Numele, prenumele autorului;
2. Titlul lucrării;
3. Indexul subtitlului (traducere din..., ediția...);
4. Indexul denumirii (denumirea ediției, locul și anul editării);
5. Caracteristica cantitativă (numărul volumului, numărul de pagini etc.).

După nume se pune virgulă și după prenume se pune punct. Dacă sunt mai mulți autori numele se despart prin „și”, de exemplu: Belostecinic, Grigore. Concurență. Marketing. Competitivitate. – Chișinău: Ed. ASEM, 1999. – 287 p.; Baidaus, Eduard și Rotaru, Mihail. Istoria Universală a Statului și Dreptului: Ghid pentru studenți. — Chișinău: Ed. Universitatea de Criminologie, 2003. – 144 p.

După denumirea lucrării se pune punct dacă ea reprezintă o ediție aparte. Dacă lucrarea prezintă o parte integrantă a unei culegeri, opere alese sau complete, a unei publicații în reviste sau ziar, atunci după denumire se pun două linii înclinate (/) și apoi urmează descrierea bibliografică a culegerii, revistei etc. De exemplu: Donos, Evlampie. Legislația în domeniul negocierilor colective în Republica Moldova // Legea și viața, martie 1999, p. 13-16; Vaculovschi, Dorin. Problemele funcționării pieței muncii în perioada de tranziție: aspecte contemporane // Reformele economice în Republica Moldova și România: Realizări, tendințe, probleme: simpozion științific, 24-25 septembrie 1998. Chișinău, 1998. – v.1., p. 218-222.

După titlul lucrării se indică localitatea ediției fără cuvântul „oraș”. Denumirea orașului se înscrie deplin. Urmează două puncte dacă se indică editura. După locul editurii se pune virgulă și anul editurii, iar apoi urmează caracteristicile cantitative – volumul, numărul de pagini și altele, despărțite prin liniuțe.

Sursele în text se indică în paranteze pătrate, se includ numărul paginii respective, sau nota respectivă în subsolul paginii. Notele în subsol se despart de la text cu o distanță de două rânduri, în mijlocul căreia se duce o linie de divizare cu lungimea 12-15 semne.

Informația bibliografică (în formă de referire în subsolul paginii sau la sfârșitul lucrării) se scrie în limba documentului original.

Sursele din informație, folosite în lucrarea de licență, se situează în prezentarea bibliografică în felul următor (anexa 7):

1. Legi și acte normative;
2. Manuale, monografii, cărți, broșuri;
3. Publicații științifice, articole în culegeri, presa periodică și sete-uri Internet;
4. Materiale de statistică și din arhive.

Sursele menționate în p.1 se aranjează în ordine cronologică, iar în p.2, 3, 4 – în ordine alfabetică.

Fiecare element al referinței bibliografice trebuie clar separat de elementul următor printr-un semn de punctuație (punct, liniuță etc.)

Prima parte din nume prezentată trebuie să fie cea care dă intrarea în catalogul de bibliotecă, bibliografie, repertorii etc.; prenumele și alte elemente secundare se notează după nume. Toate numele trebuie reproduse în ordinea în care apar în surse de informare; dacă sunt mai mult de trei nume, celelalte nume pot fi omise, omisiunea evidențiindu-se prin adăugarea abrevierii „etc.”.

Anul publicării se notează cu cifre arabe. Dacă o publicație în mai multe părți acoperă mai mulți ani, se indică data de început și de sfârșit.

Lucrările de licență sunt calitative și înalt apreciate numai atunci când sunt scrise atât pe baza materialelor teoretico-științifice, cât și pe baza materialului factual. Pe ultima pagină a textului principal al tezei de licență autorul se semnează și pune data.

2.8. Avizul tezelor de licență

Conducătorul științific prezintă în scris un aviz la lucrarea de licență (1-2 pagini) care reflectă:

- Actualitatea temei, însemnătatea ei teoretică și practică;
- Problemele de bază analizate în lucrare. Atitudinea studentului către efectuarea lucrării de licență, inițiativa lui, gradul de autonomie în investigația realizată;
- Momente și concluzii ale autorului, ce prezintă interes în lucrare;
- Neajunsurile lucrării;
- Remarce suplimentare. Concluzia despre admiterea studentului spre susținere;
- Aprecierea lucrării.

În cazul concluziei negative a conducătorului științific, o atare teză a studentului nu este admisă spre susținere.

2.9. Susținerea tezelor de licență

Susținerea tezei de licență are loc la ședința Comisiei pentru examenul de licență, în conformitate cu orarul aprobat.

În perioada pregătirii pentru susținere studentul în prealabil ia cunoștință cu conținutul avizului conducătorului științific. La susținere pot asista conducătorul științific și alte persoane cointeresate.

Pentru expunerea tezelor principale a lucrării de licență, absolventului i se rezervă 7-10 minute. În discursul său autorul trebuie să expună succint tezele esențiale ale lucrării: să fundamenteze actualitatea și valoarea ei practică; succint și argumentat să expună rezultatele investigației, inclusiv concluziile și recomandările.

După răspunsurile studentului la întrebările date, ar trebui să vorbească și conducătorul tezei de licență.

Comisia pentru examenul de licență face bilanțul susținerii tezelor de licență la o ședință închisă. Aprecierea tezei de licență se efectuează ținând cont de inovația temei, însemnătatea teoretică și practică, argumentarea concluziilor și recomandărilor, concluzia conducătorului științific, prezentarea tezei de către student și răspunsurile date de el la întrebările puse. Notele sunt anunțate studenților în ziua susținerii tezei de licență.

2. 10. Anexe

Anexa 1 Cerere

Şefului catedrei „Drept Privat”
Domnului Evlampie Donos,
conferenţiar universitar, doctor

Stimate Domnule Şef catedră,

Subsemnatul, Racoviţă Ion, studentul grupei D-234, învăţământ cu frecvenţă la zi, rog să-mi aprobaţi tema tezei de licenţă „.....” (în baza materialelor ...).

„_____” _____ 2006

Semnătura _____

Şef catedră „Drept Privat”
Evlampie Donos,
conferenţiar universitar, doctor

„_____” _____ 2006

PLANUL CALENDARISTIC
de elaborare a tezei de licenţă
a studentului _____ gr....., învăţământ cu frecvenţă la zi (cu frecvenţă
reduşă).

Nr. crt.	Denumirea activităţilor	Termenul realizării	Nota conducătorului ştiinţific privind realizarea
1.	Întocmirea şi aprobarea planului tezei	1 ianuarie	
2.	Colectarea şi studierea literaturii la tema tezei	Ianuarie- februarie	
3.	Colectarea materialului empiric	1 martie	
4.	Prezentarea primului capitol	10 martie	
5.	Prelucrarea şi analiza materialului empiric	15 martie	
6.	Prezentarea capitolului II	20 martie	
7.	Prezentarea capitolului III	15 aprilie	
8.	Prezentarea introducerii, concluziilor şi recomandărilor	20 aprilie	
9.	Definitivarea tezei şi prezentarea ei la catedră	5 mai	
10.	Pregătirea materialelor ilustrative, a rezumatului şi a comunicării	15 mai	

Semnătura studentului
Data

Semnătura conducătorului
Data

MINISTERUL EDUCAȚIEI, TINERETULUI
ȘI SPORTULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

Facultatea „Economie generală și Drept”
Catedra „Drept Privat”

TEZĂ DE LICENȚĂ

Tema: „Puterea Executivă în Republica Moldova”
(în baza materialelor ...)

Autor:

studentul grupei DE-203,
învățământ cu frecvență redusă,
Casapciuc Veaceslav

Conducător științific:

Rotaru Mihail,
profesor universitar doctor habilitat, Om Emerit

Chișinău – 2006

MINISTERUL EDUCAȚIEI, TINERETULUI
ȘI SPORTULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

Facultatea „Economie generală și Drept”
Catedra „Drept Privat”

TEZĂ DE AN

Tema: „Reglementarea juridică a tranzacțiilor încheiate la bursa de valori din Republica

Moldova”

Autor:

studentul grupei D-214,
învățăământ cu frecvență la zi,
Petrescu Vladimir

Conducător științific:

Popescu Mihail,
conferențiar universitar, doctor

Chișinău – 2006

Anexă 4

Model al planului unui referat

Tema „Dreptul în Egiptul Antic”

Plan:

Introducere

1. Izvoarele dreptului egiptean.
 2. Ramurile dreptului:
 - a) Dreptul proprietății;
 - b) Dreptul obligațional.
 3. Infrațiunea și sistemul de pedepse.
- Încheiere.
Bibliografie.

Tema „Originea și evoluția statului și dreptului”

Plan:

Introducere

Capitolul I. Originea și evoluția statului.

- I.1. Structura social-economică;
- I.2. Sistemul politic și instituțiile de stat.

Capitolul II. Geneza și dezvoltarea dreptului.

- II.1. Normele de drept: izvoare și particularități;
- II.2. Ramurile dreptului:
 - a) dreptul proprietății;
 - b) dreptul obligațional;
 - c) dreptul familiei;
 - d) dreptul penal.
- II.3. Procesul judiciar.

Încheiere.

Note.

Bibliografie.

Anexe.

Tema: „Administrația publică și integrarea europeană”

Cuprins

Introducere	2
Capitolul I. Conceptul Administrației publice	
1.1. Organizarea și funcționarea administrației publice.	7
1.2. Autorități ale administrației publice centrale.....	14
1.3. Modelul european al administrației publice în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană	23
Capitolul II. Reforma administrativ-teritorială – direcție principală în vederea integrării europene	
2.1. Premisele și principiile de bază ale reformei administrativ-teritorială	29
2.2. Ajustarea conceptului reformei administrativ-teritorială la standardele europene și internaționale..	32
2.3. Realizarea reformei administrativ-teritorială și perspectivele ei	41
Capitolul III. Integrarea în Uniunea Europeană – obiectivul strategic prioritar al Republicii Moldova	
3.1. Bazele istorice ale integrării europene și perspectiva extinderii ei la început de mileniu.....	49
3.2. Integrarea Republicii Moldova în structurile europene	61
3.3. Programul național de implementare a Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” și importanța lui	74
Încheiere	81
Bibliografie	85

Tema: „Puterea Executivă în Republica Moldova”

Cuprins

Introducere	2
Capitolul I. Organele executive ale statului	
1.1. Instituția prezidențială în Republica Moldova: probleme și aspecte contradictorii.....	6
1.2. Guvernul, autoritate executivă a statului.....	14
1.3. Administrația publică centrală de specialitate....	26
Capitolul II. Colaborarea structurilor de guvernare și calea spre integrarea europeană	
2.1. Evoluția relațiilor dintre organul administrației publice în plan istoric în Republica Moldova.....	35
2.2. Sistemul de frâne și contragreutăți privit prin prisma interferenței structurilor de guvernare.....	38
2.3. Republica Moldova – UE: calea parcursă și pașii următori	44
Capitolul III. Rolul puterii executive și a statului în dezvoltarea economiei și reducerea sărăciei	
3.1. Reforma administrației publice – punct strategic în politica de creștere economică și de reducere a sărăciei.....	56
3.2. Programul național „Satul Moldovenesc” – o nouă etapă în viața rurală a Republicii Moldova	65
3.3. Dezvoltarea economiei naționale: sarcină importantă a administrației publice	73
Încheiere	82
Bibliografie	85

Тема: Административное правонарушение как основание для привлечения граждан и должностных лиц к административной ответственности

Содержание

Введение

Глава I. Административное правонарушение и административная ответственность

1.1. Понятие и признаки административного правонарушения

1.2. Состав административного правонарушения

1.3. Понятие и черты административной ответственности.... Обстоятельства, исключающие административную ответственность

1.4. Понятие административных взысканий и их наложение

Глава II. Производство по делам об административных правонарушениях

2.1. Сущность и основные задачи производства по

 делам об административных правонарушениях.....

2.2. Стороны участвующие в производстве по делам об административных правонарушениях

2.3. Характеристика стадий производства по делам об административных правонарушениях

Глава III. Административно-правовые меры предупреждения правонарушений и иных общественно опасных действий

3.1. Понятие и виды административно-правовых мер предупреждения правонарушений и иных общественно опасных действий

3.2. Меры административного пресечения, применяемые органами внутренних дел

Заключение

Библиография

Prezentarea bibliografiei utilizate

Bibliografie:

I. Legi și acte normative

- 1.1. Codul civil al Republicii Moldova: adoptat prin legea nr. 1107-XV din 06.06.2002. – Chișinău: Moldpres, 2002. – 420 p.
- 1.2. Legea bugetului de stat pe anul 2004, nr.519-XV din 18.12.2003. // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1-5 din 01.01.2004.
- 1.3. Constituția Republicii Moldova: adoptată la 29 iulie 1994 cu modificări. – Chișinău: „Elena – V.I.”, 2004. – 68p.

II. Manuale, monografii, cărți, broșuri

- 2.1. Gîscă, Veronica. Dreptul civil. Drepturile reale: Curs de lecții. – Chișinău: S.n. „Elena – V.I.”, 2005. – 182 p.
- 2.2. Donos, Evlampie. Dreptul muncii: Note de curs. – Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al ASEM, V.I, – 2005, 320 p.
- 2.3. Ротару, Михаил. Всеобщая история права и государства: Уче.-метод. пособие. – Кишинэу: ASEM, 2005 (Tipografia „Dinamo”). – 331 p.

III. Publicații științifice, articole din presa periodică și sete-uri Internet

- 3.1. Belostecinic, Grigore. Investițiile străine directe și competitivitatea națională. // Economica. – 2005, nr. 3, p. 6- 22.
- 3.2. Catană, Vitali. Note de curs elementar de Drept Constituțional pentru Karl de Gucht și alți funcționari OSCE. // Moldova Suverană, 2006, 24 ianuarie.
- 3.3. Rotaru, Mihail. Monumentele principale scrise de drept penal din Moldova medievală și influența lor asupra dreptului contemporan. // Drept, Economie și Informatică, 2005, nr.1, p.6-9.
- 3.4. <http://www.parlament.md/news/2005>.

IV. Materiale de statistică și din arhive

- 4.1. Arhiva Națională a Republicii Moldova, F.220, R.1,; D.9.
- 4.2. Anuarul statistic al Republicii Moldova. – Chișinău: Statistica, 2004.
- 4.1. Buletin trimestrial. Sărăcia în Republica Moldova. – Chișinău: Statistica, 2003.

Redactor științific – Maria Năstase
Rectificare computerizată – Tatiana Boico
Procesare computerizată – Feofan Belicov

Semnat pentru tipar 16.03.06
Format 60x84 1/16. Coli editoriale 2,25.
Coli de tipar 2,5. Comanda _____ Tirajul 50 ex.

Tipografia Departamentului Editorial-Poligrafic al ASEM Chișinău, str. Mitropolit Gavriil
Bănulescu-Bodoni 59
Tel. 22-27-68